Делегація Міненерговугілля України в КНР

Делегація Міністерства енергетики та вугільної промисловості України на чолі з першим заступником міністра І. М. Поповичем у рамках робочої поїздки 13 – 23 лютого поточного року перебувала у Китайській Народній Республіці.

Програма візиту передбачала ознайомлення з лабораторією механізованих кріплень, шахтою «Янчанвань», заводом вугільної суспензії «Ніндунь», машинобудівним заводом «Тяньді-Нінся», ВАТ «Нінсянська група підприємств «Тяньді-Беньню», шанхайським філіалом компанії «Тяньді», заводом механізованих кріплень цієї компанії, електростанцією, що працює на водовугільній суспензії, «Нанхай», шахтою «Паньчжіхуа» та ін.

Китай – світовий лідер у видобуванні вугілля. У 2011 р. обсяг видобутку становив 3,64 млрд. т, тобто 46,8 % світового видобутку. Вугілля видобувають на території 27 регіонів. Із них 90 % припадає на об'єкти державної власності (близько 1500 державних шахт). Головні вуглевидобувні регіони – це провінції Шаньсі (приблизно 872 млн. т), Внутрішня Монголія (979 млн. т), Шеньсі (400 млн. т).

Науково-технічна компанія «Тяньді» створена на базі Міністерства вугільної промисловості Китаю, ліквідованого в 1998 р., є провідною з розробки і виготовлення гірничошахтного обладнання.

Компанія складається з 15 проектних і науково-дослідних інститутів та інституту, що застосовує технології виробництва водовугільного палива і газифікації вугілля. До складу компанії входить 13 підприємств, які у 2011 р. видобули близько 60 млн. т вугілля.

Під час візиту делегація відвідала ВАТ «Нінсянська група підприємств «Тяньді-Беньню», шанхайський філіал компанії «Тяньді» – лідер з виробництва гірничошахтного обладнання. Філіал виготовляє 16 видів і 37 підвидів комбайнів потужністю 238 – 2500 кВт для видобування вугілля на пластах завтовшки від 0,75 до 6,5 м (кут до 60°). Його потужності дають змогу виготовляти майже 160 очисних комбайнів і 30 прохідницьких комплексів на рік.

Продукція заводу використовується на 160 шахтах у 19 провінціях. За її допомогою досягнуто рекордний видобуток вугілля компанією «Цзіньфен» при корпорації «Шеньхуа» – 1,08 млн. т за місяць та 10,15 млн. т за рік на похилих пластах з кутом до 63° на шахтах пекінської корпорації «Хаохуа» і сичуанської корпорації «Хуагуаннен».

Делегація ознайомилася з виробництвом заводу.

Для реалізації державної програми розвитку водовугільного палива (ВВП) у 1981 р. в Китаї організовано державний Центр водовугільної суспензії, що вивчає показники вугілля для виробництва ВВП, розробляє нові установки з його використання і технології переобладнання діючих газомазутних котлів.

За державної підтримки збудовано сотні фабрик із виробництва ВВП, найбільша з них виробляє 10 млн. т за рік, розроблено нові котлоагрегати, що працюють на газі, мазуті та ВВП, переобладнано сотні газомазутних котлів ТЕЦ і ТЕС, прокладено трубопроводи для транспортування ВВП. Найдовший трубопровід (завдовжки 670 км) пролягає у провінції Шаньсі.

У 2011 р. у Китаї виготовлено близько 60 млн. т ВВП із різних марок вугілля, а вже у 2015 р. планується виробляти 100 млн. т на рік. Основні споживачі ВВП – електростанції, промислові котельні, хімічні та металургійні комбінати, порцелянові фабрики та інші.

Китай експортував водовугільну технологію і обладнання для транснаціональної корпорації SULER, американської компанії TUNGSMAN, південнокорейської JINDO, а також в Італію, Росію, Японію, Індонезію, Малайзію, Таїланд та інші країни.

У минулому році Китай виробляв 100 млн. т водовугільної суспензії для газифікації. Планується збільшити виробництво ВВП для газифікації до 200 млн. т у 2015 р. Видобування газу із ВВП у 2011 р. досягло 60 млрд. $м^3$, із них частина поставляється на виготовлення добрив і як паливо. Найбільша установка з виробництва газу переробляє за добу 2 тис. т цього палива.

Делегація відвідала завод «Ніндунь» з вироблення газу із ВВП, будівництво якого розпочалося в 2004 р., а закінчення заплановано у 2020 р. Тоді завод вийде на річну потужність виробництва: РОМ – 60 тис. т, диметилового спирту – 210 тис. т, метанолу – 850 тис. т, алкену – 3 млн. т, вугільної «нафти» – 8 млн. т. Загальні інвестиції плануються на рівні 41,12 млрд. дол. Потужність заводу з вироблення рядового вугілля становить близько 60 млн. т на рік, при цьому обсяг готової продукції більш як 15,81 млрд. дол.

Електростанція «Наньхай» уведена в експлуатацію в 1975 р., має два котлоагрегати потужністю по 200 МВт. Через високу вартість мазуту і нерентабельність виробництва електроенергії в жовтні 1995 р. один із котлів реконструйованою під спалювання ВВП. Його потужність зменшилася на 25 %. У вересні 1996 р. на території електростанції побудували завод із виготовлення ВВП по-

Візит на газотвірний завод водовугільної суспензії «Ніндунь».

тужністю 2 млн. т на рік. Зараз експлуатуються два котли, що працюють на ВВП, і два – на вугіллі.

Вугільне родовище «Янчанвань» розташоване в Нінся-Хуейському автономному округзі, на його базі збудовано шахту. Довжина родовища з півночі на південь 9,5 км, ширина зі сходу на захід 12,8 км, площа 58,52 км^2. Геологічні запаси становлять 1,036 млрд. т, промислові – 530 млн. т. Потужність вугільних пластів 5,8 м, кут нахилу пласта 8 – 10°. Річний видобуток до 18 млн. т.

21 лютого 2012 р. в Пекіні підписано договір між ВАТ «Лисичанськвугілля» і Науково-технічною корпорацією «Тяньді» щодо реалізації пілотного проекту модернізації шахти ім. Д. Ф. Мельникова (Луганська область) на суму 85 млн. дол. за рахунок кредитних коштів Державного банку розвитку КНР.

Отже, розпочато реалізацію пілотного проекту в рамках домовленостей між Президентом України Віктором Януковичем та Головою КНР Ху Цзіньтао щодо залучен-

Корпуси заводу «Ніндунь».

У шахті «Янчанвань».

Представники Міненерговугілля України та їхні китайські колеги перед спуском у шахту.

Цех заводу ВАТ «Нінсянська група підприємств «Тяньді-Беньню».

Продукція заводу механізованих кріплень компанії «Тяньді».

ня інвестицій для оновлення і технічного переоснащення вітчизняної вугільної промисловості. За результатами державного візиту Президента України до КНР у вересні 2010 р. було підписано угоду щодо фінансового співробітництва, положеннями якої зафіксовано готовність китайської сторони виділити до 1 млрд. дол. на модернізацію українського вуглевидобувного комплексу.

Завдяки досягнутим домовленостям вже у квітні 2012 р. перша партія обладнання надійде на шахту ім. Д. Ф. Мельникова. Китайським обладнанням передбачається оснастити три нові лави. Реалізація пілотного проекту дасть змогу вже найближчим часом (протягом 1,5 року) збільшити видобуток вугілля до 1 млн. т.

В. А. Куліш
(ДП «Інститут «УкрНДІпроект»)
За матеріалами візиту делегації Міненерговугілля України в КНР